

Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος
Γενική Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού
Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού

«Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός στην Ελλάδα»

Γεωργία Κοτίνη, Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης Χωρικού Σχεδιασμού

Κατερίνα Γ. Κανελλοπούλου, Προϊσταμένη Τμήματος Εθνικής Χωροταξικής Στρατηγικής

Οδηγία 2014/89/ΕΕ

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014:
‘περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό’

- ✓ Κοινό πλαίσιο για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- ✓ Ορίζει τον ΘΧΣ ως το κύριο και διατομεακό μέσο πολιτικής για την υλοποίηση της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής
- ✓ Δεν αποσκοπεί στην επιβολή νέων υποχρεώσεων στα κ-μ
- ✓ Η διαδικασία σχεδιασμού, υλοποιείται σύμφωνα με τις εθνικές διοικητικές και συνταγματικές δομές και τις εθνικές τομεακές προτεραιότητες των κ-μ.
- ✓ Η εφαρμογή του ΘΧΣ δεν θίγει τη χάραξη και την οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών, σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (Σύμβαση UNCLOS).

❖ Νόμος 4546/2018 (Α' 101) - Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ

➤ Ορισμοί:

- ✓ **Θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός:** η διαδικασία με την οποία αναλύονται και οργανώνονται οι ανθρώπινες δραστηριότητες στις θαλάσσιες και παράκτιες περιοχές, προκειμένου να επιτευχθεί η σύνθεση οικολογικών, περιβαλλοντικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών παραμέτρων, με στόχο την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.
- ✓ **Θαλάσσια ύδατα:** τα ύδατα, ο θαλάσσιος βυθός και το υπέδαφος στη θαλάσσια πλευρά της γραμμής βάσης από την οποία μετρείται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης, έως τα όρια της περιοχής όπου η Ελληνική Δημοκρατία ή άλλο κράτος - μέλος έχει κυριαρχικά δικαιώματα ή / και ασκεί δικαιοδοσία, σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (Σύμβαση UNCLOS). (κυρώθηκε με το νόμο Ν. 2321/1995 (Α' 136))

❖ Νόμος 4546/2018 (Α' 101) - Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ

➤ Ορισμοί:

- ✓ **Παράκτια ζώνη:** η γεωμορφολογική περιοχή εκατέρωθεν της ακτογραμμής στην οποία η αλληλεπίδραση μεταξύ του θαλάσσιου και του χερσαίου τμήματος αποκτά τη μορφή πολύπλοκων συστημάτων οικολογικών στοιχείων και πόρων αποτελούμενων από βιοτικές και αβιοτικές συνιστώσες, που συνυπάρχουν και αλληλεπιδρούν με τις ανθρώπινες κοινότητες και τις κοινωνικο-οικονομικές δραστηριότητες.

❖ Νόμος 4546/2018 (Α' 101) - Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ

➤ Στόχοι:

- ✓ η ορθολογική και ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο και παράκτιο χώρο, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις αλληλεπιδράσεις ξηράς-θάλασσας, τις ιδιαιτερότητες των θαλάσσιων περιοχών και παράκτιων ζωνών, την οικοσυστημική προσέγγιση και γενικότερα τις αρχές της αειφορικής διαχείρισης, διασφαλίζοντας παράλληλα την ανθεκτικότητα στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.
- ✓ η επίτευξη της αποτελεσματικής διαχείρισης των θαλάσσιων και παράκτιων δραστηριοτήτων που θα επιφέρει την αρμονική συνύπαρξή τους, η βιώσιμη χρήση των θαλάσσιων και παράκτιων πόρων και η εγκαθίδρυση πλαισίου για μια διαδικασία λήψης αποφάσεων συνεπή, διαφανή, βιώσιμη και τεκμηριωμένη.

❖ Ο ΘΧΣ κατά την εκπόνησή του αξιοποιεί:

- Περιφερειακές Συμβάσεις, Διεθνείς, Ευρωπαϊκές και Εθνικές Συμφωνίες και Στρατηγικές, που επηρεάζουν τη διάρθρωση και ανάπτυξη του χώρου
- Κανονισμούς και μηχανισμούς που έχουν θεσπιστεί πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου, εφόσον συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του.
- Υφιστάμενες εθνικές πολιτικές και ιδίως τη νησιωτική πολιτική
- Κατευθύνσεις του υφιστάμενου Χωρικού Σχεδιασμού του ν. 4447/2016 στο βαθμό που αφορούν στον παράκτιο και θαλάσσιο χώρο.

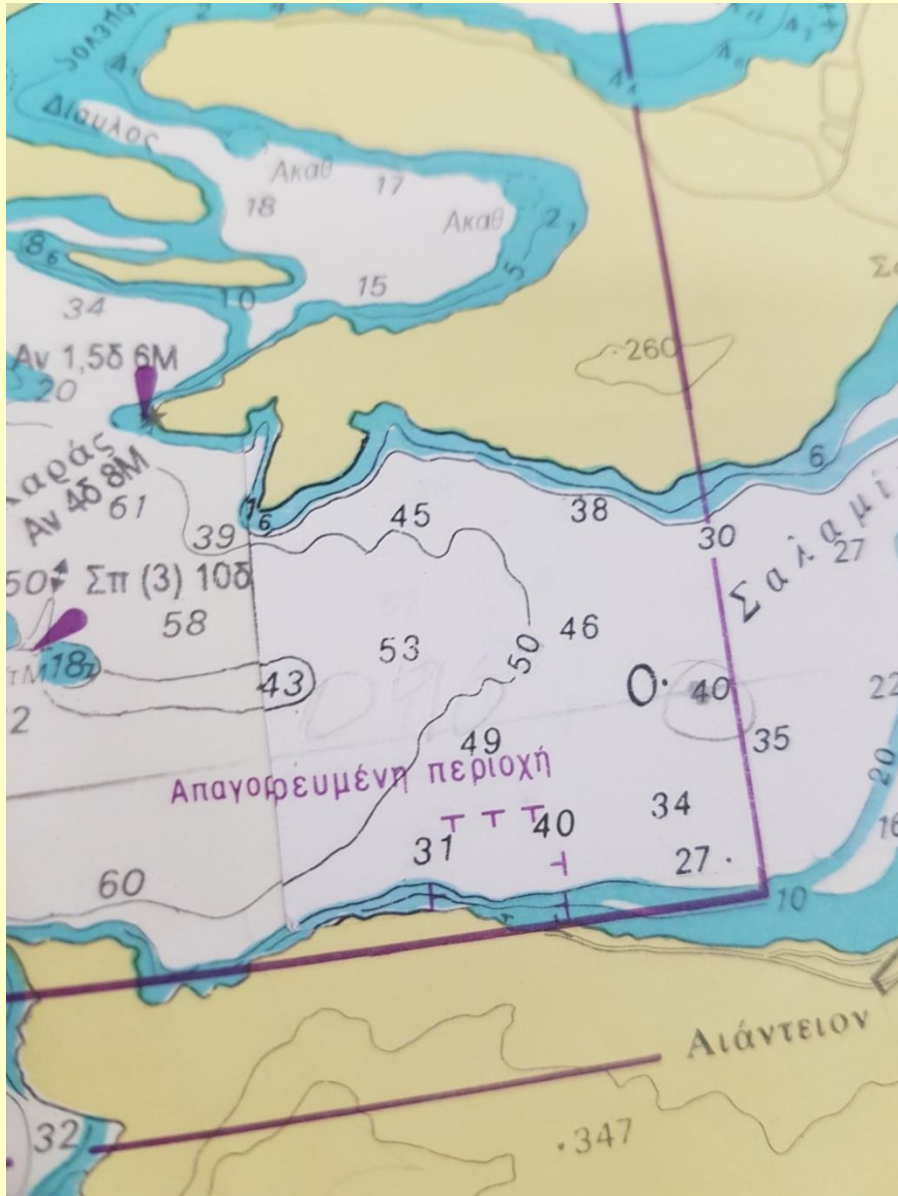
❖ **Κατά την κατάρτισή του ΘΧΣ λαμβάνονται υπόψη:**

- α) οι δραστηριότητες και χρήσεις στα θαλάσσια ύδατα και στις παράκτιες ζώνες
- β) οι αλληλεπιδράσεις ξηράς-θάλασσας
- γ) οι περιβαλλοντικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές παράμετροι, καθώς και ζητήματα κλιματικής αλλαγής και ασφάλειας
- δ) ο ασφαλής ενεργειακός εφοδιασμός των νησιωτικών περιοχών και του ηπειρωτικού τμήματος της χώρας
- ε) η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων και του κοινού
- στ) η οργάνωση και χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων δεδομένων
- ζ) η διασυνοριακή συνεργασία με άλλα κράτη μέλη της ΕΕ και η προώθηση της συνεργασίας με τρίτες χώρες

❖ Αλληλεπιδράσεις δραστηριοτήτων και χρήσεων, οι οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν:

Εκτός πεδίου εφαρμογής του νόμου:
Οι δραστηριότητες με αποκλειστικό σκοπό την άμυνα ή την εθνική ασφάλεια

❖ Ο ΘΧΣ:

- ολοκληρώνεται το συντομότερο δυνατό και το αργότερο έως την 31η Μαρτίου 2021.
- αξιολογείται κάθε πέντε (5) χρόνια (έκθεση αξιολόγησης). Σε κάθε περίπτωση αναθεωρείται τουλάχιστον κάθε δέκα (10) χρόνια.
- περιλαμβάνει*:
 - α) την εθνική χωρική στρατηγική για το θαλάσσιο χώρο
 - β) τα θαλάσσια χωροταξικά σχέδια

* Σε εναρμόνιση με τον Ν. 4447/2016 "Χωρικός Σχεδιασμός – Βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α' 241)

✓ Η εθνική χωρική στρατηγική για το θαλάσσιο χώρο

- Προσδιορίζει τις στρατηγικές κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης των θαλάσσιων και παράκτιων περιοχών, που στοχεύουν στη βιώσιμη ανάπτυξη
- Υποδεικνύει και αιτιολογεί τις προτεραιότητες για την εκπόνηση θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων σε επί μέρους χωρικές ενότητες

□ Πώς θεσμοθετείται;

- Καταρτίζεται από την αρμόδια αρχή
- Τίθεται σε δημόσια διαβούλευση
- Γνωμοδοτεί το εθνικό συμβούλιο χωροταξίας
- Γνωμοδοτούν τα εμπλεκόμενα Υπουργεία
- Εγκρίνεται με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Ανακοινώνεται στη Βουλή

✓ Τα θαλάσσια χωροταξικά σχέδια

- Αντιστοιχούν στο περιφερειακό επίπεδο σχεδιασμού
- Αναφέρονται σε θαλάσσιες και παράκτιες χωρικές ενότητες, οι οποίες δεν ακολουθούν τα διοικητικά όρια των Περιφερειών

□ Πώς θεσμοθετούνται;

- υπόκεινται σε διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης
- εγκρίνονται μαζί με τις Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) με ενιαία απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
- πριν την έγκριση τους απαιτείται:
 - α) δημόσια διαβούλευση
 - β) γνωμοδότηση του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας
 - γ) γνωμοδότηση των εμπλεκόμενων Υπουργείων

Συμμετοχή του ΥΠΕΝ σε διακρατικά προγράμματα ΘΧΣ

- Διακρατικό Πρόγραμμα Θαλάσσιας Χωροταξίας: “Supporting maritime spatial Planning in the Eastern Mediterranean” (SUPREME)
 - Υποβολή πρότασης **4/2016** – Έναρξη 1/2017 – Ολοκλήρωση 12/2018

- Έργο «Διασυνοριακή Συνεργασία για Εφαρμογή Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού» (ΘΑΛ-ΧΩΡ 2): συγχρηματοδοτούμενο έργο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας Interreg V-A “Ελλάδα – Κύπρος 2014-2020”
 - Υποβολή πρότασης 2/2017 - Έναρξη **9/2018** - Ολοκλήρωση 8/2021

SUPREME

- Χρηματοδοτείται από τον EASME (Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises) της Ε.Ε.
- Προϋπόθεση επιλογής πρότασης προς χρηματοδότηση: η συμμετοχή στο εταιρικό σχήμα, των αρμόδιων αρχών εφαρμογής του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού τουλάχιστον 2 κρατών μελών της ΕΕ
- Στόχος: η υποστήριξη της υλοποίησης ΘΧΣ από τα κράτη – μέλη της ΕΕ της Ανατολικής Μεσογείου (θάλασσες Αδριατικής, Ιονίου, Αιγαίου και Λεβαντίνης) και η έναρξη μιας διαδικασίας διασυνοριακού ΘΧΣ
- Συμμετέχουσες χώρες: Σλοβενία, Κροατία, Ιταλία, Ελλάδα

Εταιρικό Σχήμα:

- ✓ το ερευνητικό κέντρο CORILA (Consorzio per il coordinamento delle ricerche inerenti al Sistema lagunare di Venezia) - Επικεφαλής εταίρος
- ✓ το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών της Ιταλίας (αρμόδια αρχή)
- ✓ το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ξηράς και Θάλασσας της Ιταλίας
- ✓ το Ινστιτούτο Χωρικής Ανάπτυξης της Κροατίας
- ✓ το Κέντρο Περιφερειακής Ανάπτυξης Carodistria της Σλοβενίας
- ✓ η Μονάδα Συντονισμού του Μεσογειακού Προγράμματος Δράσης της Σύμβασης της Βαρκελώνης (UNEP-MAP)
- ✓ το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας της Ελλάδας
- ✓ το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
- ✓ το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
- ✓ το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ειδικότεροι στόχοι:

1. Η κατανόηση του φάσματος των παραγόντων και των δραστηριοτήτων που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στη θαλάσσια περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.
2. Η ανάλυση των τάσεων και της ζήτησης χώρου για την ανάπτυξη θαλάσσιων οικονομικών δραστηριοτήτων στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.
3. Η διεύρυνση διασυνοριακής συνεργασίας σε θέματα θαλάσσιας χωροταξίας: καθώς απώτερος σκοπός του είναι να διευρυνθούν* περαιτέρω οι συνεργασίες μεταξύ των χωρών της Ανατολικής Μεσογείου σε θέματα θαλάσσιας χωροταξίας, τόσο μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε. όσο και με τρίτες χώρες, και η διαχείριση τοπικών αλλά και διασυνοριακών ζητημάτων
4. Η διερεύνηση πιθανών μέτρων και περιορισμών για την προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων
5. Η συνδυαστική εφαρμογή της Οδηγίας για το ΘΧΣ και του Πρωτοκόλλου ΟΔΠΖ (της Σύμβασης της Βαρκελώνης - ΟΗΕ).

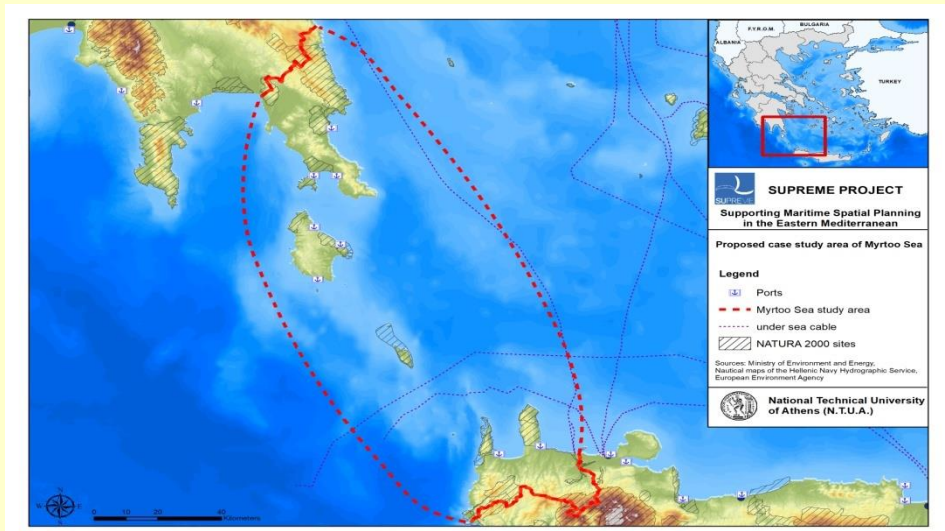
*Στην Ανατολική Μεσόγειο η διακρατική συνεργασία σήμερα εκφράζεται μέσω της Πρωτοβουλίας Αδριατική-Ιόνιο και στο πλαίσιο της στρατηγικής για τη μακροπεριφέρεια Αδριατικής – Ιονίου (EUSAIR strategy).

Το πρόγραμμα εξειδικεύεται σε πέντε (5) πιλοτικές περιοχές της Ανατολικής Μεσογείου και συγκεκριμένα: i) στη βόρεια Αδριατική Θάλασσα, ii) στον παράκτιο χώρο της Σλοβενίας, iii) στο θαλάσσιο χώρο του Dubrovnik, iv) στο εσωτερικό Ιόνιο και τον Κορινθιακό Κόλπο και v) στο Μυρτώο Πέλαγος (πέραςμα Πελοποννήσου-Κρήτης).

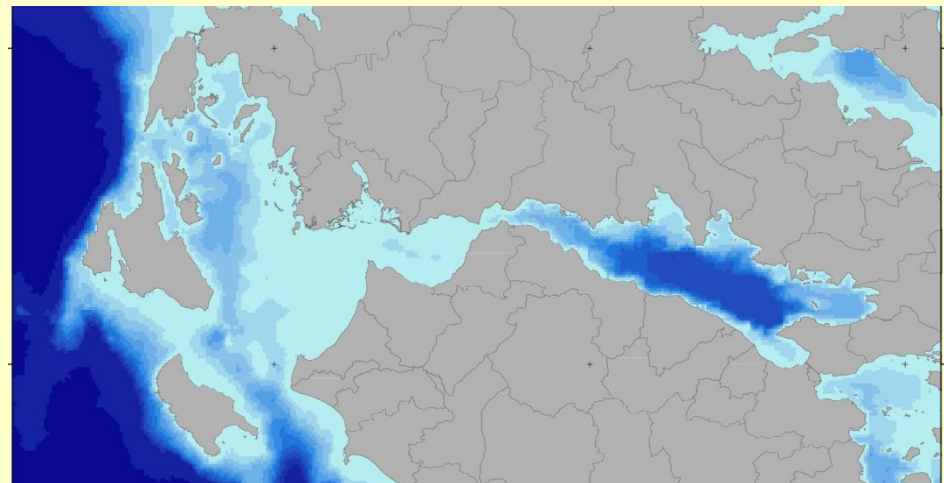
Μελέτες περίπτωσης:

✓ Πέντε - Δύο εκ των οποίων αφορούν στην Ελλάδα

Μυρτώο Πέλαγος (πέραςμα Πελοποννήσου-Κρήτης)

Εσωτερικό Ιόνιο – Κορινθιακός Κόλπος

Διασυνοριακή Συνεργασία για Εφαρμογή Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού “ΘΑΛ-ΧΩΡ 2”

- Εταιρικό σχήμα:

Κύπρος

- Υφυπουργείο Ναυτιλίας (Κύριος Δικαιούχος)
- Τμήμα Κτηματολογίου & Χωρομετρίας Υπ. Εσωτερικών
- Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Ωκεανογραφικό Κέντρο Πανεπιστημίου Κύπρου

Ελλάδα

- Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου

- Στόχος

- Κεφαλαιοποίηση παραδοτέων προγράμματος SUPREME
- Ολοκληρωμένη Θεώρηση του Θαλάσσιου και Παράκτιου χώρου, που θα αξιοποιηθεί για την κατάρτιση της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής
- Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχέδιο: σε διαφορετικής τυπολογίας περιοχή από τις μελέτες περίπτωσης του SUPREME, ώστε να εμπλουτιστούν οι προδιαγραφές και η μεθοδολογία εκπόνησης ΘΧΣ

Ευχαριστώ πολύ!!!!!!

Πηγές:

- <http://www.marei.ie/new-publication-marine-spatial-planning-fisheries-aquaculture/>
- <https://www.wur.nl/en/newsarticle/Maritime-spatial-planning-supported-by-infrastructure-for-spatial-information-in-Europe-INSPIRE.htm>
- <http://www.kavalanews.gr/867-prinos-thasoy-epityhimeno-montelo-symviosis-petrelaion-toyrismoy.html>
- <http://www.allaboutshipping.co.uk/2013/03/13/towards-a-common-framework-on-maritime-spatial-planning-and-integrated-coastal-management>
- <http://www.karavia.net/2010/05/lines-ta-karavia-ths-anek-lines.html>
- <http://www.cna.gr/crete/kriti-periodia-labridi-gia-tis-marines-ke-ta-limania>
- https://www.google.gr/search?client=firefox-b&dcr=0&biw=1003&bih=677&tbm=isch&sa=1&ei=vd1hWrPsM8nTwALQ0aqwDA&q=maritime+spatial+planning&oq=maritime+spatial+planning&gs_l=psy-ab..3..0i19k1.4549770.4555528.0.4555730.27.14.0.12.12.0.393.1696.0j8j1j1.10.0....0...1c.1.64.psy-ab..5.22.1825...0j0i30k1j0i30i19k1j0i8i30i19k1.0.gtgcvz2-nYc#imgcr=EemEOhzzj4wHrM
- <https://www.ikariaki.gr/afxisi-ton-kondilion-gia-tin-aliia-stin-ellada/>
- <http://legouessant.com/file/aquaculture/>
- <http://www.aftodioikisi.gr/ipourgeia/se-leitourgia-ta-nea-kalodia-dei-se-thaso-keramoti-kai-aigina-methana>
- <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=631795> Πηγή:
- <http://www.mdpi.com/2071-1050/9/11/2022>
- <http://ikarianet.gr/1935/%CE%B5%CE%BD%CE%AC%CE%BB%CE%B9%CE%B5%CF%82-%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%B9%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B5%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%82-%CF%86%CE%BF%CF%8D%CF%81%CE%BD%CE%BF%CF%85%CF%82/>
- <https://gr.dreamstime.com/%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BA-%CF%86%CF%89%CF%84%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B1-%CE%BC%CE%B5-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%AF%CF%89%CE%BC%CE%B1-%CE%B5%CE%BB%CE%B5%CF%8D%CE%B8%CE%B5%CF%81%CE%B7%CF%82-%CF%87%CF%81%CE%AE%CF%83%CE%B7%CF%82-%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BF%CF%80-%CE%BF%CF%8A%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B5-%CE%AC-%CE%B1-%CE%BD%CE%B1%CF%85%CF%83%CE%B9%CF%80-%CE%BF%CE%90%CE%B1-%CF%80%CE%BF-%CF%85%CF%84%CE%AD-%CE%B5%CE%B9%CE%B1-%CF%86%CF%8D%CF%83%CE%B7-image39078075>
- <http://www.ices.dk/news-and-events/news-archive/news/Pages/A%20lot%20to%20offer%20for%20Maritime%20Spatial%20Planning.aspx>
- <http://www.cpapracticeadvisor.com/article/10957512/document-storage-its-all-about-efficiency>
- <http://www.protothema.gr/greece/article/740345/diethnis-diaskepsi-gia-to-klima-oi-suzitiseis-kai-i-suneisfora-tis-elladas/>
- Χορήγηση Φωτογραφιών: Άννα Παπαχατζή
- <https://www.waddensea-forum.org/topics/topical-issues/marine-planning>
- <http://www.supply-chain.gr/%CF%83%CE%B5-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%80%CF%84%CF%85%CE%BE%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%AE-%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%87%CE%B9%CE%AC-%CE%B7-cosco-%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BD-%CF%80%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B1%CE%B9%CE%AC/>
- <http://www.theoak.gr/%CE%BA%CE%B5%CF%81%CE%B1%CE%BC%CF%89%CF%84%CE%B7/>